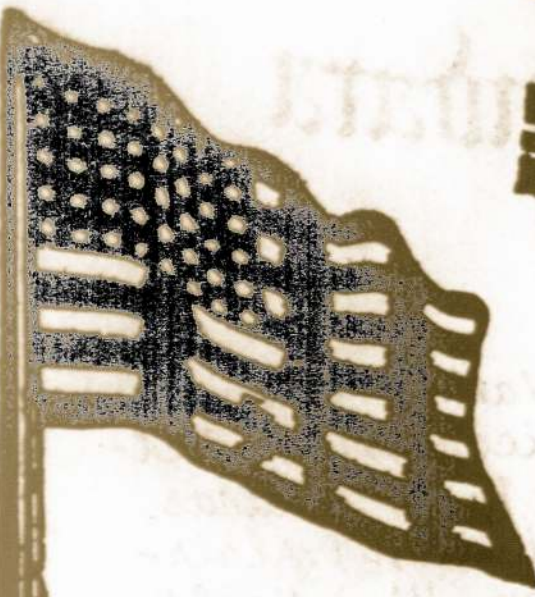

Midwest Inter. Library
5721 Cottage Grove Ave.
Chicago, Ill. 60637

SANDARA

LITHUANIAN

NEWSPAPER

EINA NUO 1918 METŲ

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America

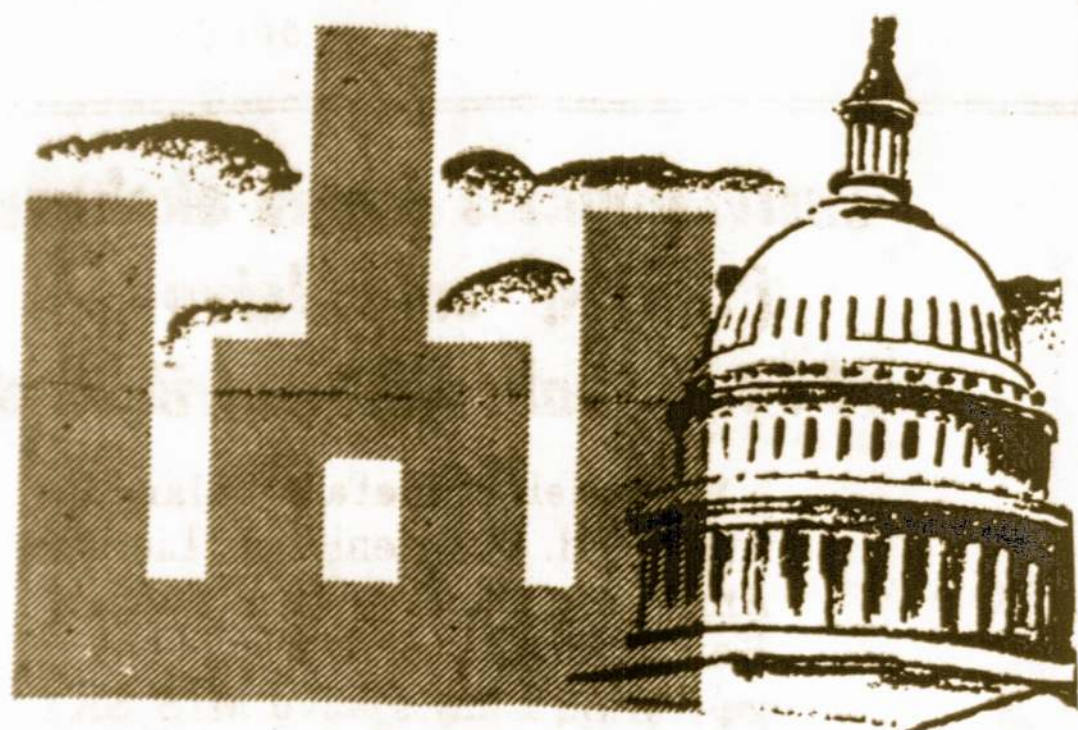
840 West 33rd Street
Chicago, Illinois, 60608

Telephones:
(312) 927 4789
(312) 543 8198

PRICE 50 CENTS

* VLIKO METAI *

MARCH 5 - 1984

VASARIO 16

VASARIO 16 MINĖJIMAS US KONGRESE

IŠ SOVIETŲ LAIVO PABĖGĘS LIETUVIS JŪRININKAS JAU CHICAGOJE

Aris Žukauskas, 19 metų amžiaus lietuvis jūrininkas, 1983 m. gruodžio mėn. Tenerife saloje (Canary salyne, netoli Pietinės Afrikos krantų, Atlante) pabėgęs nuo Sovietų žvejų laivo "Seda",

BALFO rūpesčiu ir pastangomis jau yra atvežtas į JAV ir jam išrūpintas politinio pabėgėlio prieglobstis iš JAV valdžios.

Šiuo metu A. Žukauskas yra BALFO globoje.

LOŠĖJŲ NUOSTOLIAI

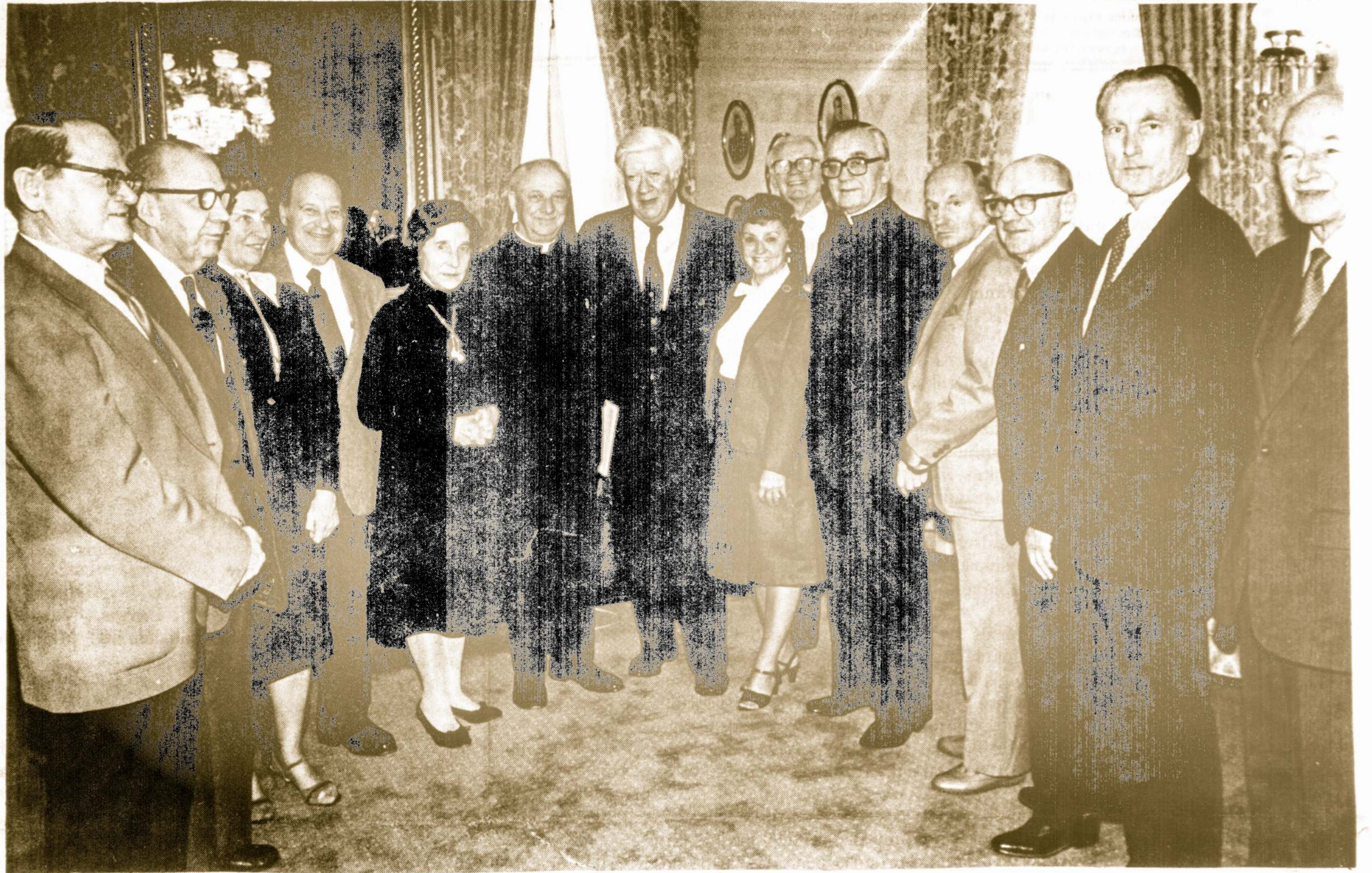
Naujame azartinių lošimų mieste, Atlantic City, N.J. yra devyni viešbučiai su žaidimais, 1983 m. 27 milijonai lošėjų juose pralošė 1,75 milijardo dolerių. Tikimasi, kad apyvarta ten didės po dvidešimtį nuošimčių kasmet.

Amerikos vakaruose, Nevados valstijoje, azartiniai lošimai yra visur legalūs, bet daugiausiai jų yra Las Vegas mieste. Tenyra 85 dideli viešbučiai, kuriuose galima lošti ir lažintis už pinigus. Las Vegas lankytojai 1983 m. pralošė 1,85 milijardus dolerių, tačiau apyvarta mažėja.

OLIMPIJADA

Šiomet vasaros olimpinės varžybos įvyks Los Angeles, Kalifornijoje liepos 28-rugpjūčio 12 dienomis.

Laukiama 10,000 varžovų iš 150 valstybių. Varžybos vyks 23 sporto šakose. Jas prižiūrės 3,000 olimpinio komiteto narių. Aštuoni tūkstančiai laikraštinių ir radio, televizijos reportažų pranešins įvykius ir išpūdžius. Žaidynes aptarnaus 23,000 apmokamų ir savanorių darbininkų. Apie 22,000 prekybinių rūpinis dalyvių ir žiūrovų aptarnavimais, maistu, suvenyrų preky-

Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija su Washingtono liet. veikėjais minint Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį atst. rūmuose 1984 m. vasario 22 dieną. Iš kairės į dešinę: Kostas Jurgėla, Lietuvos diplomatinės žėšas dr. Stasys Bačkis, Gražina Krivickienė, kongresmanas Frank Annunzio (pravedęs Atstovų Rūmuose minėjimą), Ona Bačkienė, vysk. Vincentas Brizgys (sukalbėjęs invokaciją Atstovų Rūmuose), Atstovų Rūmų pirmininkas Thomas P. (Tip) O'Neill, Jr., VLIKO - ELTOS įstaigos vedėja Margarita S. Samatienė, VLIKO pirm. pav. dr. Domas Krivickas, kun.dr. Tomas Žiūraitis, ALTO centro valdybos nariai Petras Bučas ir Mykolas Pranevičius, Alfonsas Petrutis (Amerikos Balso liet. sk. vedėjas) ir Juozas Laučka.

ba. Ketvirtis milijono žiūrovų užplūs Los Angeles ir sporto stadionus. Tikimasi, kad varžybas stebės televizijoje apie 2,5 milijardo (pusė pasaulio gyventojų) žmonių!

Pasiruošimai šiam milžiniškam įvykiui buvo pradėti prieš du metus. Pagrindiniai Los Angeles olimpinų žaidimų organizatoriai (apie 10,000) šiam įvykiui paskyrė tarp pusės ir visų metų pilnalaikio darbo. Daugelis jų šiam tikslui turėjo paimiti neapmokamas atostogas iš savo darboviečių.

TRAUKINIAI

"Amtrack" pelningiausias ir tobuliausias ruožas yra tarp Vašingtono, Kolumbijos apygardos ir Niujorko. Traukiniai eina dienos metu kas valandą ir išvysto iki 100 mylių (160 km.) greitį. Šie geležinkelio bėgiai, tačiau, yra blogam stovyje ir keleiviai negali net pusę puodelio kavos išlaikyti jos neišpyle.

Greičiausias traukinio ruožas Vokietijoje yra tarp Augsburgo ir Miuncheno. Jame traukiniai išvysto 133 mylių (200 km.) greitį, bet keleiviai to net nepastebi.

Prancūzija įvedė 180 mylių (288 km.) greičio traukinį tarp Paryžiaus ir Marselio. Kelionė šiuo ruožu buvo sutrumpinta iš 7 val. į 4 val. 43 min.

Lyginant su Vokietijos ir Prancūzijos traukiniais, Anglijos geležinkeliai yra lėtesni, ne tokie švarūs ir jaukūs, bet jie geriau veikia negu Amerikoje.

BENDROVIŲ PELNAS KAINUOJA GYVYBES

1982 m. vasario mėn. prie Naujosios Fondlandijos nuskeno alyvos gręžimo platforma "Ocean Ranger". Su šia platforma gyvybės neteko 84 žmonės.

JAV pakrančių apsaugos (Coast Guard) įstaigos nelaimę tyrinėjo 18 mėnesių ir priėjo išvados, kad nelaimė galėjo būti išvengta. Platformos savininkas "Odeco" buvo apkaltintas saugumo taisyklių nesilaikymu ir saugumo priemonių trūkumu. Didelė tarptautinė bendrovė buvo nubausta \$25,000 pabauda už platformos naudojimą 50 dienų be galiojančios inspekcijos leidimo ir \$100 pabauda už platformos naudojimą be trijų būtinų jūrininkų. Tikroji nelaimės priežastis, tačiau, buvo ta, kad platforma turėjo sulūžusį vožtuvą, perdegusius kontrolės tinklus ir neapmokytus darbininkus. Šios priežastys pakrančių apsaugos nuostatuose negali būti baismės pagrindu. Aštuoniadešimties keturių žmonių gyvybės netekimas, bendrovei siekiant savo pelną padidinti, šioje byloje net nebuvo teisme svarstomas.

***

JAV dirbančių moterų nuošimtis įvairiose profesijose yra padidėjęs. Daktarų ir advokatų profesijose yra 15% moterų, kolegijose ir universitetuose profesorių yra trečdalis moterų, policijoje siekia netoli 7%.

***

Pereitais metais JAV-bės Kanadoje investavo 34 milijonus dol., Britai 4 bil. dol., Vokietija 1 bil. dol., Danija, Prancūzija ir Japonija Kanadoje investavo žymiai mažiau.

***

Sovietų propagandiniuose pranešimuose, jų "rinkimuose" dalyvavo apie 184 milijonai, 99,94 % turėjusių teisę balsuoti, t.y. iš kiekvieno 10,000 turėjusių teisę balsuoti nebalsavo tik 6. Taip pat skelbiama, kad prieš komunistų partijos išstątytus kandidatus balsavo 109,072 t.y. irgi tik 6 balsavę prieš iš 10,000 balsavusių.

Kalba SLA prezidentas P. P. Dargis.

nuot. A. Tamošaičio

Vasario 16 minėjimas SLA centre, New Yorke, dalyvaujant SLA nariams ir kitų organizacijų veikėjams.

Minėjimuose visuomet dalyvauja Lietuvos Gen. Konsulas New Yorke Anicetas Simutis.

Kalba SLA prezidentas Povilas Dargis.

SANDARA

THE LEAGUE
LITHUANIAN NEWSPAPER

Published bi-weekly on Mondays, except July,
by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA, INC.
Second class postage paid at Chicago, Illinois
Sandara (USPS 480-880)

GENERAL OFFICE:
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

Phone Yards 7-4789
or (312) - 543 -8198.

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year \$10.00 UŽSAKYMŲ KAINA:
In Foreign Countries per year \$10.00 Užsienyje metams \$10.00
POSTMASTER: Send address changes to SANDARA, 840 W. 33rd St. Chicago, IL 60608

Opinions expressed in any column appearing in the SANDARA, including those of staff members, reflect the views of the writer only. The opinions may or may not be in agreement with those of the Lithuanian National League of America.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara

Lithuanian National League of America

ALT SANDAROS CENTRO VALDYBA:
pirmininkas - Povilas P. Dargis,
pirmininkas vicepirm. - Aleksandras J. Chaplikas,
antrasis vicepirm. - Julius R. Kuzas,
centro v-bos sekr. ir organo Sandaros redaktorius - Grožvydas J. Lazauskas,
centro valdybos išd. - Hildė Kuzienė,
Centro valdybos vicepirmininkai:
Alena Devenienė, Antanas Andriulionis,
dr. Algirdas Budreckis, dr. Vytautas P. Dargis, Vyto Uznyš.
Kontrolės komisija: Ona Jagėla, Edita Rimkus ir Jonas Galminas.

Svietimo komisija:
Edvina Vankus (Miami, FL),
Edvardas Boreiša (Chicago, IL.), Petras Bružas (Chicago, IL.), Antanas Sukauskas (Detroit, Mich.), dr. Algirdas Budreckis (Boston, MA.), Vaclovas Prūsas (Chicago, IL.), Juozas Ruokis (Los Angeles, CA), Stepas Paulauskas (Cicero, IL), Elena Prekerienė (NY).
Teisinis patarėjas: dr. Kazys Sidlauskas.
ALT SANDAROS CENTRO VALDYBOS ADRESAS:
840 West 33rd Street, Chicago, IL. 60608.

IŠ SLA VEIKLOS

SUSIVENIJIMUI LIETUVIŲ AMERIKOJE IŽENGUS I 98-UOSIUS METUS

Vasario 28 d. SLA Centre New Yorke įvyko SLA 5-osios Apskritis metinis suvažiavimas. Iš Apskričiai priklausančiųjų 27 kuopų, dalyvavo 22 delegatai. Apskritis veiklą trumpai apibūdino pirmininkas Jonas Valaitis ir pakvietė delegatus smulkiau pranešti savo atskirose kuopose veiklą. Atstovai vieni smulkiau, kiti plačiau pranešinėjo kuopų veiklą — laimėjimus ir sunkumus. Kiti V-bos nariai — vicepirmininkė Bronė Spūdienė, išdo globėjas Kulas Apskritis veiklą papildė. Pakviesta sekretorė Liucija Česnienė-Kašubaitė perskaitė išsamiai paruoštą pereinamo susirinkimo protokolą ir pereinamųjų metų Apskritis veiklos užrašus.

Dalyvavo ir Apskričių svečiai: pasveikino SLA 6-osios Apskritis iš Chicagos veteranė veikėja SLA išdininkė E. Mikužūtė ir Naujosios Anglijos 2-osios Apskritis pirmininkas, SLA viceprezidentas A. Chaplikas, kuris yra ir So. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos, turinčios tūkstantį narių pirmininkas.

SLA 5-osios Apskritis valdyba, atstovų pasiūlyta perrinkti, pirm. Jonas Valaitis, vicep. Bronė Spūdė, — sekretorė Liucija Česnienė, išdininkas Brakas, išdo globėjai Kulas ir Petrašienė.

SLA Pildomoji Taryba kasmet prieš kovo 1 d. suvažiuoja į Centrą ir pasirašo Valstijų Apraudos Departamentams metinius SLA veiklos raportus. Ta proga pasitaria svarbiais SLA reikalais: narių vajuos, šiemet ruošiamos Karibų vandenynse salose ekskursijos, Meksikos, Floridos uostuose, kitose istorinėse vietovėse, ruošiamų jaunimui apie SLA rašinių kontesto, ir kitais reikalais, o svarbiausia pradėti ruošti 1986-aisiais metais vyksiančiam SLA istoriniam 100 metų sukaktuviniam Seimui.

SLA tradicija: Kiekvienais metais paminėti Lietuvos nepriklausomybės sukaktį. Šį kartą paminėjome jau 66-ąjį. Minėjimų proga SLA nariai, kitų draugijų bei organizacijų veikėjai gauna progos pasitarti ir visus lietuvių tautos reikalais: politiniais, šalpos, kultūriniais, savitarpinės pagalbos, fraternalizmo, socialiai pabendrauja, visais atžvilgiais suartėja.

Minėjimą pradėjo SLA sekretorė G. M. Meilūnienė ir tuoj pakvietė SLA prezidentą pasakyti kalbą. Prezidento Povilo Dargio kalba dalyviuose tuoj įžiebė patriotizmą, stiprinimą lietuvių tautai vieningos veiklos visose srityse naudingumą ir reikalingumą, inspiravo gyvinti mūsų visą veikimą, ypač — spaudą, radiją, organizacijas, ypač didžiausias — siekiant visiems nuoširdaus vieningumo tautai reikalingoje ir naudingoje veikloje. Kalbėtojas išskėlė daug pagarbos vertų minčių mūsų tautos atgavintojams, ypač Susivienijimo įsteigėjams, kaip Basanavičius, Sliūpas, Kudirką. Paminėjo ir kitų Susivienijimo Garbės Narių nuopelnus Susivienijimui, ypač lietuvių.

Baigęs kalbą garbingai pristatė Lietuvos Generalinį Konsulą New Yorke Anicetą Simutį, jau ilgus metus veikiantį ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje aktyvų narį.

Konsulas pasakė taip pat itin patriotingą kalbą, perbėgo lietuvių tautos istoriją, priminė šių dienų įvykius, paminėjo kelius, kuriais šiandien Amerikos lietuvių veikla vyksta ir duoda daugiau vilčių trumpesniu, greitesniu ir efektyvesniu keliu siekti Lietuvai nepriklausomybės atstatymo.

NEW YORK, N.Y.

JAU 10 METŲ, KAI JŲ NEBĖRA MŪSŲ TARPE

Tai 1973 m. gruodžio 2 d. miręs Vaclovas Sidzikauskas ir Birutė Novickienė, mirusi tu pačiu metu gruodžio 14 d.

Ta proga jie prisimenami savo šeimyniečių, bendradarbių, bet jėdu prisimintini ir visiems, kas juos pažinojo asmeniškai, ar iš jų veiklos.

VACLOVAS SIDZIKAUSKAS

Sidzikauskas labiausiai žinomas kaip diplomatas. Pradėjęs 1919

1922 metais, kada jis buvo Lietuvos misijos Šveicarijoje I-ujoju sekretorium, paskui ėjo atstovo pareigas ir pagaliau atstovo, vėliau jis buvo Lietuvos atstovu, igaliotu ministru Berlyne, Vienoje ir Berne, igaliotu ministru Londone ir Hagoje, Lietuvos atstovu prie Tautų Sąjungos, Lietuvos atstovu nuolatiniame tarptautiniame teisingumo tribunole Haagoje ir kitur.

Ypač už savo veiklą Tautų Sąjungoje, kada jis kelias atvejais laimėjo Lietuvos bylą prieš nacių Vokietiją, kaip pavyzdžiui, byloje su Vokietija ryšium su Klaipėdos krašto direktorijos pirmininko pašalinimu ir seimelio paleidimu, ar už Klaipėdos bylos gynimą Haagos tribunole jis neturėjo simpatijų pas vokiečius ir lenkus.

Kai pirmosios bolševikų okupacijos metu, po ilgesnio slapstymosi 1941 m. peržengė Vokietijos sieną, jis buvo nacių suimtas ir apie dvejus metus kalintas Soldau, vėliau Auschwitzo koncentracinėse stovyklose.

Bolševikams Lietuvą užėmus antrą sykį, jis buvo paskirtas VLIKo Užsienio delegatūros nariu ir išrinktas jos pirmininku. (Jis VLIKo

atstovavo Ūkininkų partijai.) Delegatūra ėjo VLIKo funkcijas ligi 1945 m., kada ir pats VLIKas įsikūrė Wuerzburge, Vak. Vokietijoje.

Nuo to laiko dirbo VLIKe, jo politinėje komisijoje, o VLIKui persikėlus į New Yorką, vienu metu buvo ir jo pirmininku, lygiagrečiai eidamas įvairias pareigas, kaip vicepirm. ir pirmininko, Pavertųjų Tautų Seime. Jame jis vadovavo Lietuvos delegacijai, būdamas Lietuvos Laisvės komiteto pirmininku.

Gyvendamas New Yorke, dalyvaavo ne tik politiniuose, bet ir visuomeniniuose lietuvių susibūrimuose tiek pačiame New Yorke, tiek ir visoje Amerikoje. Jis mirė sulaukęs 80 m. amžiaus.

BIRUTĖ NOVICKIENĖ

Lankant Cypress Hill kapinėse amžino poilsio atgulusius mūsų tautiečius, nesunku pastebėti kuklų paminklą ant Antano ir Birutės Novickių kapo. Antanas, ats. inž. plk. ltn., 1941 m. laikinosios Lietuvos vyriausybės susisiekimo ministras, VLIKo ir visuomenės darbuotojas, mirė anksčiau.

Birutė labai skaudžiai pergyveno savo vyro mirtį, nes Antanas buvo pats didžiausias jos globėjas. Nuo 1939 m., kai ją užpuolė artrito liga,

ligi pat savo mirties jis kantriai slaugė ją ir vežiojo riedamajame vežimėlyje. Kartu jėdu tardavosi ir politinės bei visuomeninės veiklos reikalais. Abudu dalyvavo valstiečių liaudininkų sąjungos darbuose.

Birutė buvo pirmoji moteris teisininkė, baigusi Lietuvos universitetą. Ji universiteto mokslą išėjo dirbdama. Pradžioje ji dirbo Vilniuje Valstybės Taryboje, o vėliau Kaune — kaip Tarybos Reikalų vedėja, po to — kaip Steigiamojo Seimo Protokolų biuro vedėja. Savo teisės mokslus ji gilino Paryžiuje, o iš ten sugrįžusi dirbo Kooperacijos banke kaip juriskonsultė.

Ji visą savo gyvenimą, o vėliau jau ir ligos ištikta, dalyvavo visuomeninėje veikloje, net pirmininkavo daugeliui organizacijų, rašė spaudai nepriklausomoje Lietuvoje ir Vokietijoje bei Amerikoje.

Nuo to laiko, kai Vokietijoje įsikūrė Pabaltijo Moterų Taryba, ji buvo ir tos Tarybos narė, jos pirmininkė, vėliau Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių atstovybės pirmininkė New Yorke.

Novickiai užaugino dukrą Živilę ir sūnų Sigitą, kurie su šeimomis gyvena Amerikoje. Birutė mirė, būdama 75 metų amžiaus.

Sėdi Kons. A. Simutis, Simutienė, P. P. Dargis, Vakselenė, E. Mikužūtė, kun. V. Palubinskas. Stovi Sperauskas, G. Meilūnienė, A. Vakselis, A. Čaplikas.

Pabaigusiam kalbėti Konsului SLA sekretorė G. Meilūnienė ir išdininkė E. Mikužūtė SLA nariui Konsului Simučui iškiliai prisega SLA auksinį Garbės ženklelį už nuopelnus lietuvių bei ir Susivienijimui. Dalyviai ilgu plojimu įvertinimui pritaria.

Iškilmės pradėtos Aušros Vartų New Yorke lietuvių parapijos klebono, Susivienijimo nario kun. Vytauto Palubinsko invokacija, baigtos JAV ir Lietuvos himnais. Minėjime dalyvavo virš 70 veikėjų — SLA narių ir rėmėjų, kurie yra ir įtakingi kitų organizacijų vadovybėse, Amerikos Lietuvių Taryboje, Lietuvių Bendruomenėje, Lietuvių Darbininkų Draugijoje ir kitose lietuvių organizacijose.

Prie Steponių profesionaliai iškiliai paruoštų lietuviškų vaišių svečiai ilgai kalbėjosi įvairiomis lietuvių organizacinėmis, meno, literatūros, dailės ir kitokios veiklos temomis, kurios baigėsi išvada Susivienijimas Lietuvių Amerikoje suvienija visus lietuvius, nuo kairiausių iki dešiniausių, kurie suranda bendrą kalbą lietuvių bei Amerikoje išlaikyti, veikdami visose srityse.

Skirstydami visi jautėsi daugiau suartėję, pajutę esą vienos tautos, vienos organizacijos — Susivienijimo sujungti ne tik Susivienijime, bet visose lietuviškosiose organizacijose, kurias vistiek suvienija visu organizacijų organizacija — Susivienijimas Lietuvių Amerikoje besiruošias iškiliai paminėti savo šimto metų sukaktį 1986-aisiais metais didžiausioje lietuvių vietovėje už Lietuvos ribų — Chicagoje. Jonas Valaitis

Susivienijimas ruošia ekskursiją į Karibų salas laivu 1984 m. balandžio-April 29 d.

1984-aisiais metais balandžio-April 29 d. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ruošia laivu ekskursiją į Karibų jūrų salas. Ji plauks Norvegų-Karibų Linijos laivu M/S SKYWARD, iš Miami, Floridos. Tai 7 naktų kelionė į spalvingąją Meksiką ir gražią senąją JAV Key West. Lankysitės Meksikos Yucatanė CANCUN ir COZUMEL salose, kur galėsite pačiomis pigiausiomis kainomis nusipirkti įvairių prekių, aplankyti gilios senovės MAYA pastatų griuvėsius. Bus lankoma ir Amerikos pats gražiausias tropinis rezorto miestelis Key West.

Kelionės savaitė bus tokia turtinga — geriausi maistu, pramogomis, muzika, šokiais, menu, senienų apžiūrėjimu, spalvingi prisiminimai minityse niekad neišblės.

Paruošimu Susivienijimo išvykai rūpinasi SLA narių tvarkoma American Travel Bureau Service, 9727 South Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Telefonas (312) 238-9787.

XVIII a. LIETUVA ADMINISTRACINIAIS SUSKIRSTYMAIS

Neseniai Lietuvos Šaulių Sąjunga Tremtyje išleido 1749 m. LIETUVOS ŽEMĖLAPĮ, su moksliniais jo nagrinėjimais vaivadijomis, pavietais, vyskupijomis. Kaina 7 amer. dol., užsienyje 8 dol.

Taip pat LIETUVOS ŽEMĖLAPIS su HERBAIS. Kaina 12 amer. dol., užsienyje 13 dol.

Ir 1595 m. LIETUVOS ŽEMĖLAPIS, lietuvių k. aiškinimai. Kaina 6 amer. dol., užsienyje 7 dol.

Platina S. Bernatavičius, 1513 South 48th Court, Cicero, Illinois 60650

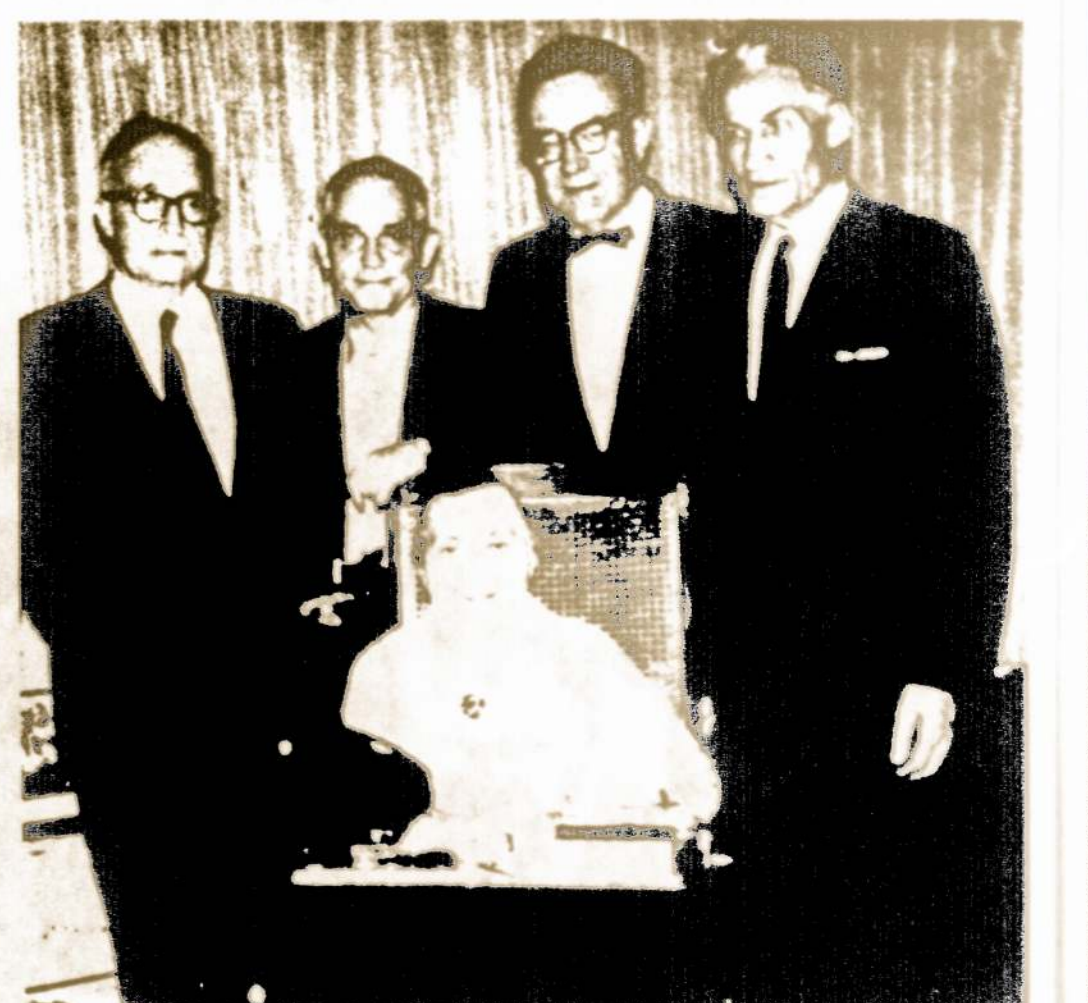
Tuos Lietuvos žemėlapius naudinga turėti ne tik lietuviams, bet ir dovauti svetimtaučių mokslo įstaigoms, profesoriams, politikams.

NEW YORK, N.Y.

Mūsų bičiulis ir Sandaros skaitytojas Pranas Dulevičius, gyvenęs Forrest Hills, N.Y., š.m. vasario 28 d. yra nuvežtas į senelių namus.

Dabartinis jo adresas: Pranas Dulevičius, Haven Manor HRF, Room 515, 1441 Gateway Blvd., Far Rockway N.Y. 11691.

Jo globa daug rūpinasi Bronius Biliukas.

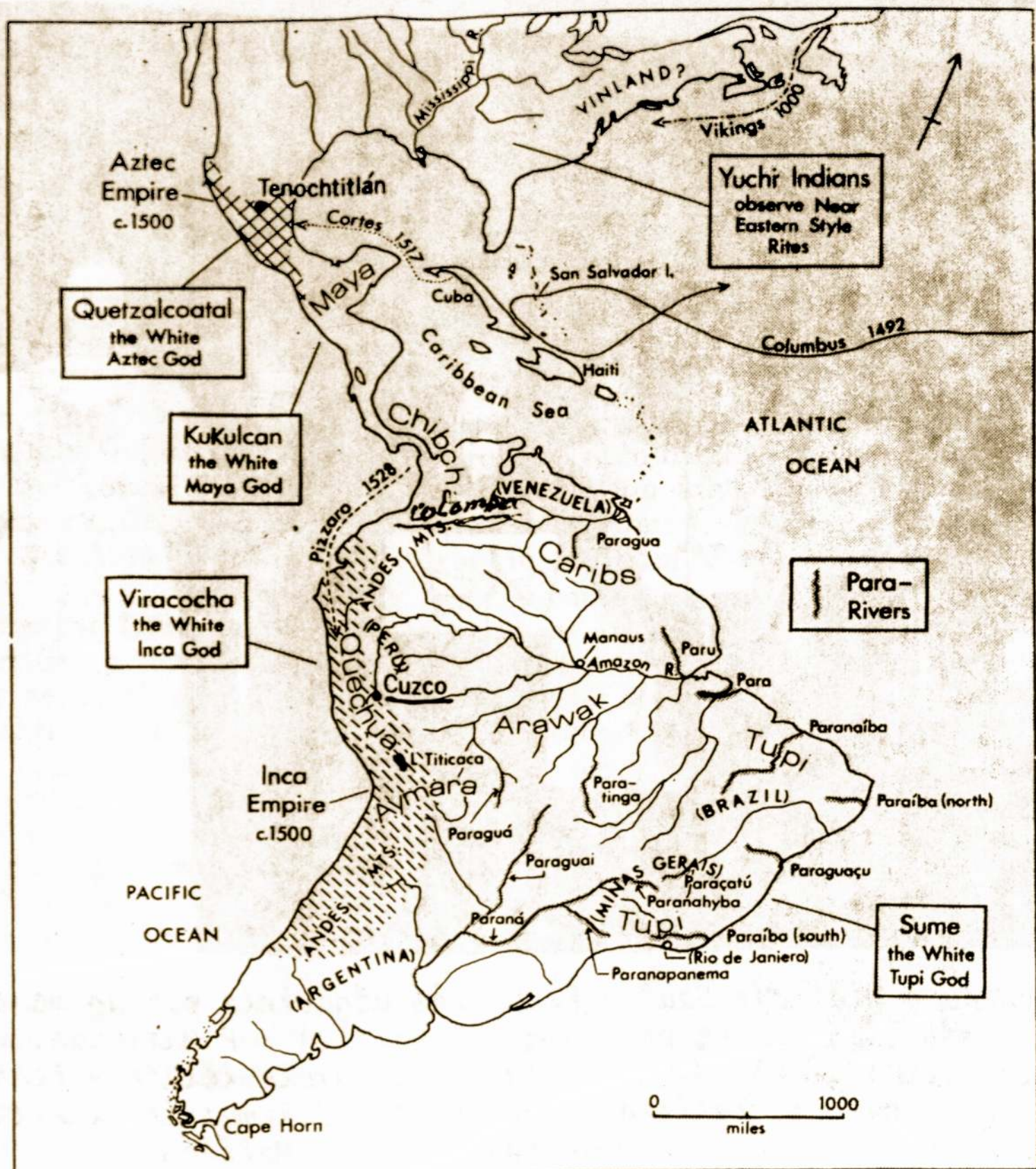
BIRUTĖ NOVICKIENĖ su bičiuliais 1968 m. Iš k. į d.: prof. dr. V. Kanauka (miręs), M. Mackevičius, J. Daugėla ir Juozas Audėnas (miręs 1982 m.).

VACLOVAS PRŪSAS

LAIMINGAI
PASIBAIGUSI
TRAGEDIJA

(Tęsinys 3)

PRE-COLUMBIAN AMERICA

Lo que no se conoce del secuestro de Didžiulis

Kas dar nežino Didžiulio pagrobimo?

4. BOGOTA

Bogotos miestas, kuriame bandoleros Fontibón priemiestyje buvo susisukę lizdą, kuriame mūsų tautietis Didžiulis buvo pakliuvęs į tų "laisvės kovotojų" rankas, yra aukštai Andų kalnų plokštikalnėje net 8700 pėdų aukštyje nuo jūros lygio. Iš vienos jo pusės, į šiaurę, žaliuoja plačios ir toli siekiančios lygumos. Lygumoje yra išsibarstę didesni ir mažesni gražūs puikiai įrengti ūkiai. Žemė vešli ir naši. Joje gerai auga visokie vasariniai javai: rugiai, kviečiai, miežiai ir kt.

Iš kito miesto šono glaudžiai dar aukštesnis kalnas - plokštikalnis. Jame yra susikūrus vienas Bogotos priemiesčių, į kurį patekti reikia važiuoti aplinkiniu keliu arba keltis keltuvu. Tenai vėjuota ir daug vėsiau. Jame, kaip ir visame mieste bei lygumoje, kartais metuose iškrenta sniego. Ir taip įvyksta gruodžio pabaigoje, sausio pradžioje.

Šiaurinėje miesto priemiesčių dalyje, lygumos pusėje, prabėga vidutinio dydžio, bet vandeninga upė. Jos vanduo, pralindęs pro elektros stoties turbinas, stačiai galvotrukčiais krenta giliai žemyn ir, kiek pabėgęs į vakarus nuo sostinės įkrenta į didžiausios Kolumbijos upės Magdalenos glėbį ties Girardoto miestu. Šis vandens kritimas sudaro įdomų ir žavingą Toquedamos vardu vadinamą krioklį, kurio pašonėje, prie pat vandens kritimo, ant uolos iškyšulio stovi senas, stilingas pastatas, buvęs turistų ir jaunavedžių viešbutis. Pasakojama, kai nusibosta kam nors gyventi, tai šoka iš viešbučio balkonų į patį krioklio sukurį.

Pagrindinės Bogotos miesto gatvės švarios, plačios. Jas rytais plauna mašinomis. Didžiųjų gatvių namai įvairiaaukščiai ir stilingi. Gi šalutines miesto gatves užpildo vilos žalumnuose paskendusios ir lenktyniaudamos tarpusavyje grožiu.

Bogota pasižymi savo parkais, muziejais, bibliotekomis ir gausiais knygynais. Turi universitetą, akademiją ir nemažai kolegijų-gimnazijų, valdiškų ir privačių. Vienas kitas lietuvių lektoriauja universitete ir mokytoja kolegijose: Sviedrys, Zaranka.

Kolumbijos valstybės banko - El Banco de la Republica, El Museo del Oro ir El museo Nacional - muziejuose yra gausi ir įdomi krašto geologinė kolekcija. Juose yra ypač įdomių rinkinių aukso, aukso grynų gabalų ir uolos, aukso dulkių ir gausi kolekcija gryno aukso senoviškų indėnų meno religijos dievukų ir šiaip indėnų darbo skulptūrų. Taip pat

juose yra gausūs brangiųjų akmenų ir geologinių vertybių pavyzdžiai, kaip esmeraldo, sidabro, vario, geležies rūdos, akmens anglies, platinos, radio rūdos, talko, kaolino, steros, žemės alyvos, gyvsidabrio. Žodžiu visko, ko tik Kolumbijos žemė turi, kas tik tinka pramonei ir šiaip žmogaus panaudojimui.

Įvažiavimas į sostinę nuo Magdalenos upės pro Girardot miestą, kalnu aukštyn, yra įdomus ir kartu žavus. Važiuojant aukštyn, aiškiai matomas Tequedamos krioklio kritimas.

Magdalenos upės pakrantėje, Girardot mieste, būna šilta ir kartais karšta, o Bogotos mieste jau vėsu ir malonu. Naktimis Bogotoje kartais esti ir gerokai šalta. Tad važiuojant kalnu aukštyn, iš Girardot į sostinę, pastebimas gamtos skirtumas; tarp apačioje ir aukštai sostinėje augančių augalų.

Kolumbijoje gyveną "Dievo paukščeliai" buvo išsirutinę lietuvių teisėms ginti atstovybę garbės konsulatui teisėms. Garbės konsulo pareigas Lietuvos Diplomatinijos Šefo ministerio S. Lozoraičio buvo paskirtas Stasys Sirutis. Kolumbijos vyriausybė jį toms pareigoms pripažino 1953 m., o 1966 m. jam jau buvo suteikta generalinio garbės Konsulo titulas. Tačiau, atnaujinus Kolumbijoje diplomatinis santykius su komunistine Rusija, kurie buvo nutraukti prezidento gen. Rojas Pinilla laikais, Lietuvos generalinio garbės konsulo St. Siručio veikla buvo suspenduota. Ir taip buvo pasielgta, matyti, rusams pareikalavus.

Lietuvos generalinis garbės konsulas Kolumbijoje buvo išsikūrus pačiame Bogotos centre priešais aikštę stilingame namelyje. Aukštai sieną puošė vytis. Vyčio raitelis šuoliais lekia, lyg numatęs priešą besirušiantį užgniauzti paskutinį Lietuvos laisvės simboli, paskutinę Laisvos Lietuvos teisiškai tikrą teritorijos mažą dalelytę.

5. BOGOTA-PIETŲ AMERIKOS ATĖNAI

Conquistadores vadinami ispanai, užėmę bei okupavę didžiulius Pietų ir Vidurio Amerikos plotus, pradėdami 1492 m., valdė juos daugiau kaip 300 metų. Aišku, per tiek laiko įgyvendino savo ispanų kalbą (castellano tarmę), katalikų tikėjimą, paliko nemažai ispaniškų papročių ir net gerą priemaišą ispaniško būdo.

Šiaurinę P. Amerikos dalį ispanai pradžioje vadino Tierra Firme, o vėliau - Nueva Granada. Gi dabartinė Kolumbijos sostinė buvo vadinama Santa Fe vardu ir tik 1538 m. gavo Bogotos pavadinimą. Tuomet tų teritorijų valdytojas Ispanijos intelektualas Gonzalo Jimenez de Queda (1499-1579) turėjo nemažai įtakos minėtų vietovių "krikščynose". Tą laikotarpį labai gražiai yra aprašęs Francisco Jose de Caldas 3-jų tomų veikalė "Semana del Nuevo Reino" 1808-1811 metais. Pagerbiant šį Kolumbijai nusipelniusių is-

toriką-rašytoją, jo vardu pavadino vieną valstybės departamentą (apskriūtį bei guberniją) ir pakartotinai Bogotoje ištaisai atspausdino jo veikalus 1942 m.

Kai žmonės, gen. Simonui Bolivarui vadovaujant, paskelbė Bogotoje 1810 m. nepriklausomybę, tai patį Bolivarą išrinkdami krašto prezidentu į "tūkstanties dienų karą", prasidėjusį 1899 m. ir užsibaigusį 1902 m., pareikalavusį net 100 tūkstančių gyvybių.

Šiandien Kolumbija tarpe kitų P. Amerikos valstybių laikoma daugiausiai pažengusia ir demokratiškiausia susitvarkiusia valstybe. Tai šalis, kuri turi daug mokyklų, kolegijų, universitetų ir didelį skaičių aukštąjį mokslą baigusiu, turinčių doktoratus.

Bogota tarpe kitų ispaniškai kalbančių šalių yra pagarsėjusi savo lingvistikos institutu-El Instituto Caro y Cuervo de Bogotą. Sakoma, kad žmonės Bogotos gatvėse vartoja teisingesnę castellano kalbą, negu jos pirmtakūnai Madride. Ir taip tvirtina Levis Hanke 1967 m. išleistoje knygoje "Modern Latin America in Ferment". Šalies tautinis knygynas - La Libreria Nacional - yra pavyzdinė savo leidinių gausumu bei susitvarkymu biblioteka visame ispaniškai kalbančiame pasaulyje. Ne be reikalo Bogotą vadinama P. Amerikos Atėnais. Tačiau kitų pasaulio kraštų gyventojai to nežino. Kartą klebonas kun. M. Tamošius pasipiktinusiai prasiarė, kad europiečiai mano įsivaizduodami, kad P. Amerikos miestų gatvėmis gyvatės šliaužioja, o vokiečiai P. Ameriką tiesiog užpakaline dalimi vadina - Arsch der Welt. Ir kodėl?... Atsakant į klausimą tenka tik priminti, jogei gyvenimas P. Amerikos valstybėse tebėra nenusistovėjęs: jįsai verda, kunkuliuoja, revoliucijomis išsilieja ir vėl atlyžta, apimsta - įsiai tebeieško naujų gyvenimo formų. Tai palankios sąlygos, palanki dirva visokiems izmams, kaip nacionalizmui, socializmui, radikalizmui, liberalizmui, komunizmui, krikščionizmui ir kitokiems.

Prisimintina tik 1948 m. įvykusią Kolumbijoje revoliuciją, kuri prasidėjo Bogotoje, kai buvo nužudyti kairūs liberalinių pažiūrų žurnalistas, laikraščio leidejas ir politikas Jorge Eliecer Gaitan, kai tais metais vyko Bogotoje visų Amerikos valstybių konferencija - Pietų ir Šiaurės Amerikos imtinai. Toks revoliucinis įvykis sukretė visą šalį.

Vėliau paaiškėjo, kad komunistai, prisidengę gražiais ir viliojančiais vardais, tautos ar liaudies gerovės bei išlaisvinimo šūkių priedangoje, nužudė Gaitaną. Tikslas aiškus; paimti į savo rankas valstybės vairą arba, mažiausiai, suardyti konferenciją, kas jiems beveik ir pavyko. Tai paprasta komunistų taktika; nužudyti masėse populiarią asmenį, nes tuo lengva sukelti masių nepasitenkinimą, riaušes. Bogotos įgulos tuo metu buvęs pulkininkas (vėliau kariavęs Korėjoje ir tapęs krašto prezidentu) Rojas Pinilla tik savo ryžtu tesugebėjo sukilimą numalšinti ir išgelbėti kraštą, nes buvo pradėta plėsti ir deginti bažnyčias, vienuolynus, žudyti kunigus, išniekinti vienuoles, panašiai, kaip Ispanijoje paskutiniojo pilietinio karo metu kad buvo daroma. (Bus daugiau)

MAC ARTHUR FONDAS

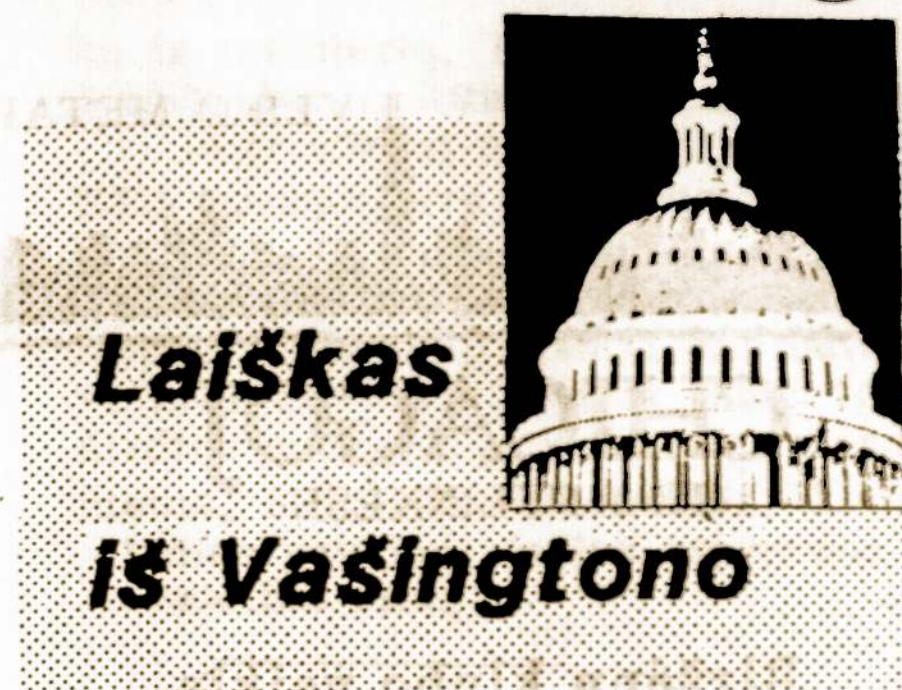
Pensilvanijos pamokslininko jauniausias sūnus John MacArthur gyvenimą pradėjo mesdamas mokyklą aštuntame skyriuje. Jo mokslinimasis sekė vyresnio brolio Karolio, Pulico ir žurnalistikos laureato, dramaturgo ir jo žmonos, rašytojos Elenos Heis nusiziūrėjimu. Pragyvenimui, tačiau, jaunasis John MacArthur nutarė sekti kitu broliu, -Alfredu, kuris dirbo pardavinėdamas apdraudą.

John MacArthur gyveno paprastai, bet prekyboje jis buvo labai apsuksrus. Jis mirė 1978 m., sulaukęs 80 metų. Prieš mirdamas jis įsteigė savo vardo fondą ir testamentu fondo valdytojams įrašė sekantį reikalavimą: "Aš uždirbau šį turta. Jūsų pareiga yra rasti būdus fondą padaryti prasmingu. Per daug žmonių bando savo palikimą tvarkyti iš savo kapo."

Mac Arthur fondas turi apie 500 milijonų dolerių. Vadovaujantis įstatymais, fondas privalo kasmet išleisti po bent 25 milijonus dolerių. 1979 m. fondo valdytojai paskelbė pradėdą šias lėšas skirstyti, bet pareiškimų buvo tiek daug, kad jie turėjo nuo kandidatų atrankos atsisakyti.

Fondas nutarė pats ieškoti kandidatų premijoms gauti ir nutarė jas dalinti savo nuožiūra atrinktiems žmonėms po \$50,000 sumomis kas met penkiems metams su galimybe premiją pratęsti iki dvidešimties metų. Gavėjams nėra taikomos jokios kitos sąlygos ar reikalavimai ir jie gali su pinigais daryti, ką tik nori.

-G

PREZIDENTAI IR BIUROKRATAI

Didelė valstybė išlaiko didelę biurokratiją. Tiek prezidentas Karteris, tiek ir prezidentas Rėgenas savo kalbose zdėjo federalinę biurokratiją drastiškai sumažinti. Prezidentas Rėgenas savo pažadą dar sustiprino pasiūlydamas valstijoms perimti kai kurias federalinės valdžios prižiūrimas ir finansuojamas socialines programas, tačiau dauguma valstijų gubernatorių šito skambaus pasiūlymo nenorėjo priimti.

Vieša kova prieš biurokratiją yra skambus šūkis, tačiau etatų mažinimas neišvengiamai reiškia patarnavimų sumažinimą, o tai balsuotojams nepatinka. Iš tikro, JAV federalinė valdžia išlaiko apie 2,800,000 visame pasaulyje ir apie 1,900,000 kariuomenės. Vien dėl civilių tarnautojų pasitraukimų (mirtys, išėjimai į pensiją, ligos ir pan.) kas met iš darbo pasitraukia apie 18,000 žmonių. Prezidentas Karteris stengėsi sumažinti federalinę biurokratiją drausdamas samdyti naujus tarnautojus vietoje iš darbo pasitraukiančių. Prezidentas Rėgenas pasirinko tarnautojų atleidimo kelią ir drastišką valdžios potvarkių priežiūros vykdymo mažinimą. Kai tarnautojai patys pasitraukia iš tarnybos, darbdavys nėra įpareigotas juos kompensuoti. Kai tarnautojai yra atleidžiami, valdžia privalo jiems mokėti kompensaciją - po savaitę atlyginimo už kiekvienus išdirbtus metus. Tai nėra pigu.

Prezidentas Rėgenas 1980 metais po prezidento Karterio paveldėjo 366,678 tarnautojų Vašingtone. Po keturiolikos mėnesių 1982 metų kovo gale Vašingtone buvo 345,456 tarnautojai. JAV Federalinė biurokratija pasaulyje tuo pačiu laiku sumažėjo dar 25,000 tarnautojų (jų skaičiuje buvo virš 10,000 oro susisiekimo tvarkytojų, kurie buvo atleisti dėl streikavimo). Iš 45,000 tarnautojų sumažėjimo, prezidento Rėgeno patvarkymais buvo atleista apie 9000 (2800 vien Vašingtone), tačiau apie 7000 iš jų gavo darbus krašto apsaugos žinyboje, tad tikrai atleistų buvo vos apie 2000 arba mažiau, nei vienas iš tūkstančių! Šie skaičiai rodo, kad garsiais biurokratijos mažinimo šūkais yra daug sunkiau įvykdyti, nei pažadėti.

Kaip žinoma iš praeities, federalinė biurokratija didėja ekonominių krizių metais, jei vyriausybė stengiasi nepasiturintiems padėti. Biurokratija taip pat didėjo karo metais.

1945 metais Vašingtone buvo 265,384 federaliniai tarnautojai. 1948 metais, prieš "šaltojo karo" pradžią, Vašingtone buvo 207,400 tarnautojų. 1952 metais-Korėjos karo metu - 260,000. Prezidento Eizenhauerio valdžios pabaigoje buvo 238,600 tarnautojų. Prezidento Johnsono "Didžioji bendruomenė" išugdė Vašingtono biurokratiją iki 317,000, prezidento Niksono - rezignacijos dieną 1974 m. rugpjūtyje buvo 333,000, o prezidento Fordo laikotarpyje Vašingtono biurokratija pakilo iki 350,000 tarnautojų.

Šie skaičiai rodo, kad prezidentai turi labai mažą įtaką federalinės valdžios dydį. Jie taip pat rodo, kad biurokratija auga daug lėčiau, nei federalinės išlaidos (1945 metų biudžetas buvo \$ 73 milijonai, 1948 - \$ 42 bilij., 1952 - \$ 127,8 bilij., 1960 - \$ 80 bilij., 1968 - \$ 200 bilij., 1974 - \$ 312 bilij., 1982 - \$ 778 bilij.) Taigi nei atleidimai, nei biudžetų sumažinimai, nei ministerijų panaikinimai, nei, pagaliau, prezidentų pažadai federalinės biurokratijos dydžio tiesioginiai nepaveikia. Grasinimai, tačiau, demoralizuoja personalą, o nuolatinės radikalios administracinės pakaitos sumažina biurokratijos pajėgumą atlikti jiems paskirtas užduotis.

Pasaulinės JAV Federalinės biurokratijos 2,8 milijonų tarnautojų tarpe yra įskačiuoti 663,000 pašto tarnautojų, 38,890 kongreso tarnautojų (kurie dirba 535 rinktiems atstovams ir senatoriams) ir keli tūkstantčiai teismo tarnautojų. Galiausiai nėra prezidento atleidimo pasioje.

Aišku, kad JAV prezidentai įtakos į biurokratijos dydį neturi. Prezidentų pažadai sumažinti biurokratiją yra tik rinkiminė propaganda.

1982. IV. 28

L. Kasiulis

GINKIME LIETUVIŲ TEISES

Nepamirškite savo aukos Lietuvii Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: 5620 So. Claremont Ave. Chicago, Illinois, 60636

AuKa Lietuvii Teisėms Ginti Fondui ..... US \$.....

Pavardė, vardas .....

Adresas .....

VIENINGA KOVA UŽ LIETUVOS LAISVĘ!

Dešimtojo Amerikos Lietuvių kongreso šūkis. Kongresas įvyks 1984 m. spalio 27-28 dd. 5001 West 79th St., Quality Inn Midway, Chicagoje, IL.

CHICAGOJ
IR A PYLINKĖSE

Biržėnų klubo veikla

Tarp įvairiais Lietuvos miestų ar vietovių vardais pasivadinsiu klubų Biržėnų klubas užima gana reikšmingą vietą. Biržėnų klubas savo veiklą grindžia kultūriniais ir visuomeniniais reiškiniais. Klubą sukūrė seni biržėnai emigrantai, Jonas Jokubonis, Pranas Mačiukas, Petras Kučinskas ir kt. Klubas per eilę metų yra atlikęs daug įvairių kultūrinių darbų: išleido poeto Kazio Binkio eilėraščių rinktinę "Lyrika". Savo lėšomis yra parėmęs Balfą, Altą, Tautos Fondą, laikraščius: Naujienas, Draugą, Sandarą, taip pat radio valandėles - Sofija Barkus, Margutį, Lietuvos Aidus. Klubas beveik kiekvienais metais rengia vasaros metu: Vyčių salėje tradicinį biržėnų pobūvį.

Šiuo metu Biržėnų klubo valdybą sudaro pirm. - Jonas Indriūnas, vicepirm. - Halina Dilienė, sekr. Ignas Andrašiūnas, fin. sekr. Kazys Balčiūnas, išd. Jonas Dags ir reikalų vadovas Antanas Vengrys. Valdyba š. m. kovo 10 d. turėjo posėdį Antano Vengrio bute. Patvirtino 1983 m. liepos 31 d. surengto pobūvio pinigines apskaitas. Iš gauto pobūvio pelno paskyrė aukas šioms organizacijoms, laikraščiams ir radio valandėlėms: Draugui 15 dol., Naujienoms 15 dol., Sandarai 15 dol., Altui 25 dol., Balfui 25 dol., Kristijono Donelaičio pradienei ir aukštesniajai lituanistinei mokyklai 25 dol., taip pat Chicago lietuvų radio valandėlėms po 15 dol.

Nutarta 1984 m. balandžio 1 d. 1 val. p.p. šaukti Biržėnų klubo visuotinį metinį susirinkimą Lietuvos Evangelikų Reformatų parapijos salėje (5230 So. Artesian Ave.). Taip pat nutarė 1984 m. liepos 29 d. Vyčių salėje surengti vasarinį pobūvį su biržėnų alumi, loterija ir turtingom vaišėm. Biržėnų klubo vadovybė nuosirdžiai prašo visus biržėnus ir jų bičiulius įminėtą pobūvį atsilankyti.

Ignas Andrašiūnas

Šaulių blynų vakaras

Vyt. Did. Šaulių Rinktinės vadovybė ir šiais metais, vasario 26 d., surošė Šaulių Namuose - "Blynų vakaro koncertą".

Prie Šaulių Rinktinės įsisteigė styginis ansamblis: Povilas Matiukas - koncertmeisteris, Vanda Matiukienė - smuikas, Petras Vacbergas - smuikas, balys Pakštas - viola ir programai pavairinti dar dalyvavo Aldona Buntinaitė - sopranas ir Nijolė Kupstaitė - pianas.

Ansamblis ir solistai išpildė įvairią programą. Nijolė Kupstaitė piano išpildė keletą žviničių dainelių, Programos pabaigai, visas meni-

Kas skaito, rašo - SANDARA išsirašo

ninkų sąstatas padainavo. "Lietuva brangi", pritariant salės dalyviams.

Tuo užsibaigė blynų vakaro meninė dalis.

Meno kuopos vadovas J. Petrauskas visiems programos atlikėjams nuosirdžiai dėkojo, o moterims dar įteikta po gėlių puokštę.

Stalai buvo gražiai apdengti ir apkrauti šaltais užkandžiais, kuriais vaišinėmės dar prieš programos pradėjimą.

Po meninės dalies šeimininkės dar patiekė skanaus karšto maisto.

Po to vyko šokiai, B. Pakšto orkestrui grojant. Salė buvo pilnutėlė svečių.

Sekantis pobūvis Šaulių Namuose įvyks balandžio 24 d.

J. Skeivys

Vlado Putvio minėjimas

1984 m. kovo 4 d. Šaulių Namuose prisirinko pilnutėlė salė šaulių ir jų svečių.

Minėjimo programą pradėjo Rinktinės pirm. Vl. Išganaitis pasveikindamas susirinkusius, pakvietė vėliavų tarnybą įnešti vėliavas ir sugiedoti Lietuvos Himną, Rinktinės kapelionas kun. A. Zakarauškas sukalbėjo invocaciją.

Vėliau sekė garbės ženklų įteikimas nusipelnusiems šauliams ir dviemsgarbėms svečiams.

Įteikimą atliko Š. S-gos kapelionas kun. J. Borevičius ir Š. S-gos pirm. K. Milkovaitis.

Į Rinktinę įstojo gerokas būrelis naujų šaulių. Nauji šauliai priėmė šaulišką priesaiką ir pasižadėjimą.

Apie Šaulių S-gos įkūrėją Vladą Putvį paskaitą skaitė Algis Regis. Paskaita buvo turininga ir įdomi, A. Regis, gerai pasiruošęs šiai paskaitai, visus suždomino ir tartum nukėlė į aną gražią Lietuvos praeitį.

Meninę dalį suorganizavo Šaulių meninės kuopelės vedėjas Juozas Petrauskas, o paruošė moterų kvarteto organizatorė, žymi veikėja Teodora Serapinienė su savo bendradarbinėmis.

Moterų kvartete dainavo pasižymėjusios patriotės, gražiabalsės ponios: Adelė Latonienė, Teodora Serapinienė, Stasė Keparutienė, Julija Paškevičienė. Dainas paruošė ir akompanavo muzikas Juozas Sodaitis.

Toliau sekė vaišės ir linksmas pasišokimas prie Vlado Bražionio ir Jono Šiugždinio muzikos.

Publika yra dėkinga rinktinės vadovybei už gražius parengimus ir laukia jų ateityje.

Juozas Skeivys

Kas mažiausiai nuveikia, tas daugiausiai ir rūščiausiai kritikuoja.

(Krempelhuber)

Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinės užgavėnių parengime styginis orkestras, išpildęs meninę programą (iš kairės): P. Matiukas, V. Matiukienė, (įteikusios gėles: M. Gudaitienė ir S. Tamulevičiūtė - Ferro), B. Pakštas, P. Vacbergas, solistė A. Buntinaitė, J. Remys ir pianistė Nijolė KUPSTAITĖ. Nuotrauka: P. Malėtos

PREKYBOS RŪMŲ BANKETAS

Metinis Lietuvių Prekybos Rūmų banketas, tikslu paremti stipendijomis Lietuvių studentiją, įvyks gegužės 26 dieną Martinique restorano salėje. Rengimo pirmininkai - Juozas Bacevičius, Algirdas Brazis ir Charles D. Macke. Įėjimas - \$ 20 asmeniui.

GERA ŽINIA TAUPYTOJAMS

K A S A Lietuvių Federalinė Kredito Unija

KASA Lietuvių Federalinė Kredito Unija už IRA terminuotus indėlius moka 11%. Atidarę ar padidinę savo IRA sąskaitą iki šių metų balandžio 15 d., indėlių galite nurašyti nuo 1983-ųjų metų pajamų.

NAUJAS "KASOS" ADRESAS

KASA - Lietuvių Federalinė Unija nuo 1984 m. kovo 26 dienos persikelia į naujas patalpas.

Naujas KASOS adresas: 2615 W. 71st. Chicago, IL 60629, Telef - 737-2110.

Darbo valandos lieka tos pačios: nuo pirmadienio iki penktadienio 10 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 2 val. po pietų.

SESELIŲ PRANCIŠKIEČIŲ BANKETAS

Šv. Pranciškaus Seserų Rėmėjų Chicago apskrities metinis banketas su programa įvyks balandžio 1 d. (April 1) 3:30 val. po piet Šaulių Salėje-2417 W 43rd. St.

Komisija ir valdyba kviečia visus atsilankyti ir paremti seseles Pranciškietes.

Sabina Klatt

SKELBIMAS

Išnuomojamas 4 kambarių butas - 31st. and Shields Park, Telef. - 225 - 2952.

ROBERT J. ZAPOLIS

Attorney at Law

3208 W. 95th Street, Evergreen Pk. IL, Phone. 423 - 8330

Member Sandara Lodge 77. Kreiptis lietuviškai arba angliškai.

Didžiausias Kailių Pasirinkimas!
PAS VIENINTELĮ LIETUVIŲ KAILININKA, CHICAGOJE
Ištaigos: 263-5828 Namų: 677-8489
NORMANŲ BURŠTEINA
185 No. Wabash Avenue second floor
Chicago, IL 60601

Jurgis Gloveckas

Baltas, baltas, kaip medžio viršūnė. Giedro veido, kaip giedras dangus... Kaip vėlė, kaip vėlė namarūnė - Per pasaulį keliauja žmogus...
Bern, Brazdžionis

Laikas, kaip tas greitis traukinys, - bėga neapsakomai greitai - nesusitodamas...

Šių metų balandžio 5 d. sueina šešeri metai, kaip negailestinga mirtis išskyrė iš gyvųjų tarpo taurų lietuvių, patriotą, amžinos atminties - Jurgį Glovecką.

Gyvenęs Kanadoje, Chicagoje, jau eilę metų gyveno Sun City, Califor-nijoje, kur mirė ir palaidotas Paris kapinėse arti Sun City, Calif.

Jo nepamirštamai liūdi žmona Petronelė, giminės Lietuvoje ir Amerikoje ir kiti artimieji bei draugai. Išsėkis ramybėje!

*****

MR. ANTHONY'S BANQUET HALL
Savininkai - Petras ir Rita Dūdos, Sandaros skaitytojai ir rėmėjai
Ruošdami kuria nors progą pokylį ar vakarienę, prašau turėti galvoje MR. ANTHONY jaukias ir gražias sales, esančias
7348 W. Irving Park Road, Norridge, Ill. Tel. 453-2106,
kur tikrai rasite malonų patarnavimą ir puikų, pagal jūsų pasirinkimą, maistą prieinamomis kainomis.

Apdraudų Agentūra Tel.: 778-2233
Bell Realty & Bace Ins. Agency
Juozas Bacevičius VALANDOS
Kasdien 9 - 8 val. vakaro Sekmadieniais uždaryta
6529 So. Kedzie Ave.
- Chicago, Ill. 60629

ŠIMAITIS REALTY
INSURANCE • INCOME TAX • NOTARY PUBLIC
2951 W. 63rd Street CHICAGO, Illinois 60629
Office - 436-7878 Res. 839 - 5568
VLADAS ŠIMAITIS, J. D. Registered Broker

Bedford INN
COCKTAILS DRAFT BEER
5758 W. 65th St. (65th & MENARD)
RESTAURANT & LOUNGE
Food Service Hours Mon. to Thurs. 11-8 Fri & Sat to 10 p.m. Open Sat. at 4 p.m.
• Fresh Oysters & Clams • Sandwiches, Steak, Lobster • Fresh Seafood Specialties • Happy Hour 4 to 6 Mon. to Fri.
ORDERS TO GO AVAILABLE 582-3510
Sav. Denny Šimenas, Sandaros 77 kp. narys.

BRIDGEPORT DELICATESSEN
3263 So. Halsted St., Chicagoje Savininkas - Antanas Grigėnas
ŠVIEŽI, GERI PRODUKTAI IR NEBRANGŪS
Viskas pagal jūsų lietuvišką skonį.

ENGLISH section

EDITOR

Antanas Adomenas
7151 South California
Chicago, Illinois 60629

MASSACHUSETTS PRO-LITHUANIAN LAW

On September 26, 1983 Governor S. Dukakis of Massachusetts signed into law an act providing for the annual observance of Lithuanian Independence Day on Feb. 16, Chapter 373 of the Acts of 1983 reads as follows:

"Chapter 6 of general Laws is hereby amended by inserting after Section 12 EE the Following section; section 12 EE. The governor shall annually issue a proclamation setting apart February sixteenth as Lithuanian Independence Day, in commemoration of the promulgation of the nineteenth hundred and eighteen Declaration of Independence which reestablished Lithuania as a sovereign nation and recommending that said day be observed in an appropriate manner by the people." This act was passed in both Houses of the General Court (Legislature) on September 19th.

State Representative William T. Glodis (a Lithuanian from Worcester, Mass) assistant majority leader and vice chairman of the Committee on Taxation, introduced the measure as House Bill 6117. In effect this legislation places Lithuanian Independence Day on the permanent calendar of official observances. As Mr. Glodis pointed out: "Years from now there may no longer be only Lithuanians in the commonwealth, but the governors will have to proclaim Lithuanian Independence Day anyway".

This year in 1984, on the 16 of February we the Lithuanians raised out Lithuanian Flag in front of the State House and sang the American and Lithuanian Hymns. A. Ch.

U.S. POLICY ON THE BALTIC STATES

A summary of the U.S. policy concerning the Baltic States appeared in GIST (January, 1984), a reference aid on U.S. foreign relations published by the U.S. Department of State. The summary says in part:

"The U.S. does not recognize the unlawful incorporation by force of Estonia, Latvia and Lithuania into the 1940. As a part of overall U.S. policy toward these occupied countries, the U.S. Government continues to recognize and conduct business with the diplomatic representatives of the last independent Baltic governments. The Estonian, Latvian and Lithuanian chiefs of mission in the U.S. enjoy full diplomatic privileges and immunities. A Major part of their role is to continue to uphold the ultimate goal of a free Estonia, Latvia and Lithuania.

"The Soviet Union has been fully aware of our policy since its enunciation in 1940, and our espousal of this position has not affected in any significant way the substance of the course of our bilateral relations. From time to time we deal with the USSR on such items as U.S. citizen interest cases involving family reunification of persons living in the Baltic States or in the course of criminal investigations. However, the need to deal with the Soviets on specific topics does not in our view detract from the integrity of substance of the non-recognition policy".

LITHUANIANS, LATVIANS, ESTONIANS HAVE NEW PLANS FOR THEIR ACTION

Lithuanians, Latvians and Estonians comprise the Joint Baltic American National Committee in Washington, D.C. On February 5, 1984 at its annual meeting the Committee established that two very important aims were achieved; successfully accomplishing the first stage of activities - information of the government and its various agencies, many important Presidential declarations, Congressional resolutions and impressive statements by various influential officials were also gained.

The Committee came to a conclusion that the next goal of the Americans of Lithuanian, Latvian and Estonian descent has to be the raising of the Baltic issue on the international level, such as at the U. N. Human Rights Commission in Geneva, placing the Baltic States on the list of non-self-governing territories as defined by the United Nations, raising the question of the independence of the Baltic States in the United Nations Decolonization Committee and even placing the Baltic question on the agenda of the United Nations General Assembly.

(ALT Inf.)

U.S. FOR DECOLONIZATION

The U.S. Congress at the beginning of February, 1984 accepted a resolution strongly encouraging the administration to take action for the decolonization of the Soviet Union, particularly - to help regain freedom to the Baltic States. As was announced in the "Congressional Record" on February 7, the resolution states: "The United States, as a member of the United Nations, should fulfill its obligation on the basis of the appropriate international instruments, to promote and encourage respect for human rights and fundamental freedoms in Estonia, Latvia and Lithuania.

"The President, acting through the Secretary of State and the Permanent Representative of the United States to the United Nations, should take all necessary steps to bring the question of self-determination of the Baltic States before all appropriate forums of the United Nations, especially before the next session of the United Nations Human Rights Commission as a priority topic under agenda item 9 entitled "The Rights of Peoples to Self-Determination and its Application to Peoples Under Colonial or Alien Domination".

Further the resolution requires that in the forums of the United Nations, at the initiative of the United States, the violations of human rights in Lithuania, Latvia and Estonia, suppression of freedom of conscience,

the freedom of expression, the freedom to enjoy one's cultural heritage should be discussed. The resolution requires that the United States must make effort that the right of self-determination be granted the people of Estonia, Latvia and Lithuania to choose their own form of government, their own political and social system without any outside intervention whatsoever. The resolution further requires withdrawal of Soviet troops from the Baltic States, respect for independence of Lithuania, Latvia, Estonia. (ALT Inf.)

SVEIKATA BRANGUS TURTAS

DIRBTINOS ŠIRDYS

Dar man vaiku esant, mačiau Kau-no medicinos fakulteto laboratorijoje iš žmogaus kūno išimtą širdį, kuri buvo prie įvairių žarnelių prijungta ir pati viena plakė. Tuomet dar nebuvo kalbos, kad žmonės pajėgs pagaminti dirbtinas širdis, kurios padės žmonėms gyventi ma prailginti.

Iš tikro, dirbtinos širdys buvo gana seniai išrastos. 1907 metais daktarai Carrel ir Guthrie pradėjo mėginimus su širdžių persodinimu gyvuliuose. 1957 metais daktaras Kolff sėkmingai įtaisė dirbtinę širdį šuns krūtineje. Šuo gyveno 90 minučių. 1960 m. daktarai Lower ir Shumway darė bandymus persodindami širdis tarp įvairių gyvulių rūšių. Penki gyvuliai išgyveno nuo 6 iki 21 dienos. 1964 m. daktaras Hardy persodino šimpanzės širdį žmogui, bet žmogus mirė po vienos valandos. 1967 m. daktaras Barnard Kapštadas Pietų Afrikoje įvykdė pirmą sėkmingą širdies persodinimą. Jo pacientas Louis Washkansky išgyveno 18 dienų. 1969 m. daktaras Cooley Houstone įvykdė pirmą dirbtinės širdies įsodinimą. Pacientas naudojo šią širdį 65 valandas iki buvo gauta ir persodinta tikra žmogaus širdis. 1982 m. dirbtina širdis buvo įsodinta mirties belaukiančiam dantistui Bernard Clark Salt Lake mieste, Utoje. Pacientas su šia širdimi išgyveno kelias pridėtines operacijas apie keturis mėnesius laiko.

Mechaniškų širdžių išvystytoju yra skaitomas chirurgas William Kolff, olandas, kuris nuo 1950 m. gyvena Amerikoje ir yra Utos universiteto biomechanikos instituto direktorius. Šiame skyriuje dirba apie 180 mokslin-

kų ir inžinierių. Institutas vysto ne tik širdis, bet ir kitus dirbtinus organus. Pagrindiniai centrai širdžių pakaitimo operacijoms yra Houston, Tx ir Stanford, CA. Tarp 1968 ir 1980 m. vien Stanfordo klinika persodino 205 širdis. Iš jų 74 procentai dar buvo gyvi 1981 m. Skaičiuojama, kad 70% širdies gavėjų išgyvena apie vienus metus, 30% - penkis metus. Vienas širdies gavėjas, tačiau, išgyveno net vienuolika metų! -L

RŪKORIŲ ŽALA

Vokiečių profesorius Bernhardt Brill padarė rūkorių rankų šiluminės nuotraukas. Iš jų matyti, kad cigaretės sumažina kraujo indus ir per 17,5 minučių rankos temperatūra nukrinta iš 30.5 C į 28.5 C, o kai kuriuose pirštu sąnariuose sumažėja net 7 C. Spėliojama, kad ilgai rūkančiųjų kapiliariniai kraujo indai pastorėja, susitraukia ar užanka. Dėl to odos paviršius būna daug šaltesnis ir atsiranda erzinantys jausmai, kaip niežėjimas, karštis net smulkios žaizdelės. Gydytojai dar gerai neištyrė tikrųjų priežasčių. * * *

Tyrimų davintais, dažnas naudojimas alkoholinių gėrimų dvigubai-trigubai pagreitina įvairius susirgimus vėžiu. * * *

Arbata ir kava kofeino turi daugiau negu dauguma vadinamieji "minkšti gėrimai". Dvylikos uncijų "šalta arbata" turi 70 mg (miligramų) kofeino, o penkių uncijų kavos puodelyje vidutiniškai esti 115 mg. kofeino. Pagal pasakelbtus davinius, Coca Cola ir Diet Coke kofeino yra 45 mg., Pepsi ir Dr. Pepper - apie 39 mg., Mountain Dew- 54 mg. * * *

BOSTON, MASS. Valstijoje pastaruoju laiku buvo užregistruota apie pusantro milijono gripo (flu) susirgimų ir dėl to netoli trečdalis darbininkų negalėjo dirbti.

JONAS JOHN TALANDIS
candidate for Commissioner
Metropolitan Sanitary District (MSD)
127 North Dearborn Street, Suite 828
Chicago, Illinois 60602

Maloniai kviečiame Jus dalyvauti Jono Talandžio rinkiminėje akcijoje i Metropolitan Sanitary District komisionierius ir atvykti į rinkiminį-kokteilių pobūvį, š.m. balandžio mėn. 15 d. sekmadienį, 4:00 val. p.p., Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie, Chicago.

KNIGHTS OF LITHUANIA INSTALLS NEW OFFICERS

The Knights of Lithuania, Council 36, installed their "newly-elected" Officers and Chairman for 1984 at their regular monthly meeting held at the K of L Youth Center, 2455 West 47th Street.

LITHUANIAN BISHOP AT THE HOUSE OF REPRESENTATIVES

The Declaration of Lithuanian Independence, which occurred on February 16, 1918, was commemorated by the U.S. Senate on February 21, 1984 and by the House of Representatives on February 22nd. Lithuanian Bishop Vincentas Brizgys was invited to give the invocation in the House of Representatives. At the request of the Lithuanian American Council, the commemoration of Lithuanian Independence was sponsored in the Senate by Senator Charles H. Percy and in the House of Representatives by Congressman Frank Annunzio.

Pictured above, seated (L to R), Ruth Kazlauskas (Lithuanian Affairs), Clara O' Dea (Corresponding Sec'y), Aušra Padalino (Recording Sec'y), Rev. Fabian Kirailis (Spiritual Director), John L. Paukstis (President), Mary Kincius (Trustee), Bruce Neberieza (1st Vice-Pres.), Sharon Martinaitis (Socials), Ann Wickey (registration).

Standing (L to R): Vyto Abraitis (Sgt-at-Arms), Robert Gawryla (Trustee), Edward Valskis (Dance Chairman), Evelyn Ozelis (Ways&Means), Don Smith(Sgt-at-Arms), Lucy Kilkus (Historian), Ray Wertelka (2nd Vice-Pres), Jerome Janus (Sgt-at-Arms), Dave Gaidas (Ways & Means), Joseph Zadeikis (Lithuanian Affairs), Lilian Paukstis (Public Relations) and William Balis (Ways & Means).

Council 36 will host the 71st National Knights of Lithuania Convention in Chicago on August 22-26, 1984. Special activities are being planned for the Bridgeport, Town of Lake, Brighton Park and Marquette Park communities.

(Nuotrauka P. Malėtos)
KAS SKAITO RAŠO - SANDARA IŠSIRAŠO

ATKARPA Sandaros prenumeratos prašesimui

Siųsti šiuo adresu: SANDARA, 840 West 33 rd Street, Chicago, Ill, 60608

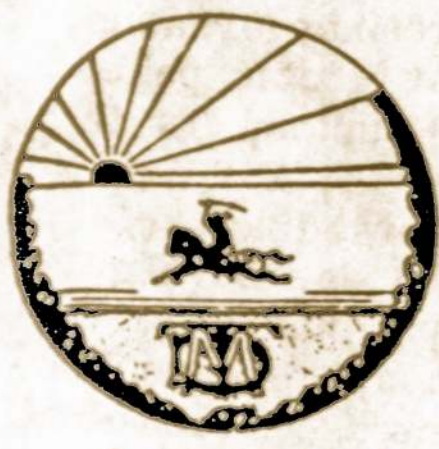
Siunčiu SANDAROS METINĘ PRENUMERATĄ..... 10 dol.

Siunčiu auką SANDAROS SPAUDOS FONDUI..... dol. Iš viso..... dol.

MANO PAVARDĖ.....

ADRESAS:.....

TEVYNĖS MYLETOJŲ
DRAUGIJOS KAMPELIS

T
M
D

Isteigta 1896

TEVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS ADRESAS:
840 West 33rd Street,
Chicago, Illinois, 60608.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nr. 3 (39)

1944 m. vasario 16 d.

III m.

L I E T U V I Ų T A U T A I

Lietuvių Tauta, siekdama išlaisvinti Lietuvą iš okupacijos ir atstatyti Lietuvos valstybes suvereniųjų organų svetimos jėgos laikinai sutrukdyta. 7 Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, vadovaujamas Tautos kovoms ir parbams Lietuvai išlaisvinti, Lietuvos valstybės suvereniųjų or-

Paminklai, kurių niekas nebesugriauna

Retą tautietį galėtume sutikti, kuris nebūtų girdėjęs apie redaktorių Joną Kardelį.

Šių metų vasario 10 d., sukako 15 metų nuo paskutinio atsiveikimo ir palvėjimo amžinam poilsiui.

JONAS KARDELIS

(Dail. R. Viesulo)

Buvo šaltos žiemos rytas, kada vienos Montrealio ligoninės palatoje jo gyvenimo palydovė E. Kardelienė ir keletas artimųjų dalyvavo paskutiniuose jo atsiveikimo atodūsiuose. Nuo anos valandos žinojome ir supratome, kad netekome žmogaus gyvenusio ne sau, bet dirbusio Lietuvai ir lietuviškam spausdintam žodžiui. Žinojome, kad šioje generacijoje pakaitalo nebus.

J. Kardelis gimė 1893 m. gegužės 26 d. Rimšės valsč. Zarasų apskr. Rimšėje baigė pradinį mokslus, užbaigė ir Zarasų rusišką vidurinę mokyklą. Vėlesnės enciklopedinės žinios randamos L. Enciklopedijoje, X tome, 530 pusl.

Penkiolika šaltų, sniegotų žiemų prabėgo nuo anos dienos, kada gerai pažįstamomis gatvėmis išlydėjome Joną Kardelį kelionėn be sugrįžimo. Šalta, šerkšnota diena gaubė žemę, belapių medžių viršūnes ir žmones, kurie atsiveikino prie karsto.

Penkiolika metų nuo anos 1969-tųjų metų vasario 10-tos dienos. O atmintyje išliko vaizdas žmogaus, apie kurį rašyti ar kalbėti nėra lengva. Tartum gyvą jį tebeamatome, tiesų, aukštą, kiek į priekį pasidavusi, skubanti, bet visada turinti laiko nuosirdžiam žodžiui. Niekas jo nematė susierzinusio, pikto. Kiekvienam jis rasdavo žodį, kiekvienam nesvyruodamas ištiesdavo draugišką ranką. Kiekvienas lietuvis jam buvo brangus brolis, kiekvienas kuonusivylęs jame rasdavo nuosirdžią užuojautą.

Apie amžinybėn išėjusius rašoma iškiliau, šviesiau, ryškiau. Apie J. Kardelį dar nei vienas rašantysis ar kalbėtojas neparašė ir nepasakė per daug, nes jo čia žemėje kiekviena išgyventa diena buvo skiriama vertingiausia tikslui, kad tėvynėje būtų geriau ir gražiau gyventi kiekvienam žmogui, kiekvienam lietuviui.

Kada žvelgiame į prabėgusios istorijos lapus, matome, kad kiekvienas laikotarpis lietuvių tautai yra davęs asmenybes, kurių nors ir nebeturime, bet jos, tartum žiburiai, atsispindi iš praeities ūkanų. Buvo laikotarpis, kada buvusių dvarų baudžiauninkas, lietuvių tautos palikuonis, šimtmečiais išnešiojęs prigimtają kalbą, išdrįso sukilti - išeiti į laisvės kovą. Dr. Vinco Kudirkos Varpas kalbėjo jų kalba, atsirėmė į beraščius, ar mažai raštingų, persekiojamų knygnešių generaciją. Liaudis šviesėjo. Šis sąjūdis ir pradėjo vadintis Varpininkų sąjūdžiu.

Laisvės kovos sukuriuose Jonas Kardelis, pats kilęs iš gilaus kaimo bakūzės, negalėjo likti neutralių pusėje. Spaudai tebesant uždraustai, Vilniuje jis lankė karišką medicinos mokyklą, bet nelegaliai gauna ir platina lietuvišką spaudą. Laisvalaikiais priklauso ir nelegalioms lietuvių draugijoms, mokosi muzikos ir pats organizuoja muzikinius liaudies ansamblius.

Po pirmo pasaulinio karo J. Kardelis grįžta Lietuvon, kurį laiką dirba Zarasų ligoninėje, kaip gydytojo padėjėjas. Tame laikotarpyje sukuria šeimos židinį - veda Elzbieta Raciborskaitę, kuri ir lieka viso gyvenimo palydovė ir pagelbininkė. Netrukus jis išrenkamas didele balsų dauguma į Steigiamąjį Seimą. Gyvendamas Kaune J. Kardelis paskęsta darbuose ir pareigose. Jis išrenkamas nuolatinio seimo sekretorium, dirba Lietuvos Žinių redakcijoje ir stipriai įsijungia į Lietuvos valstybės kūrimo darbus. Tuo pat metu E. Kardelienė studijuoja muziką ir baigusi tampa pirmąją Lietuvos Operos soliste.

Okupacijų metais J. Kardelis ėjo savo keliu nedvejodamas. Neturėdamas net šiltesnio žieminio rūbo, jis dirbo bevardžių žmonių gretose be jokio atlyginimo. Jis redagavo didžiausiu tiražu išeinantį pogrindžio laikraštį "Nepriklausoma Lietuva".

14

DIEVO RANKA ŽMONIŲ REIKALUOSE

Palaiminimai Zadami Visiems

Praslinkus daugeliems šimtams metų po tragiškojo įvykio Edene, Dievas ir vėl parodė savo susidomėjimą mirštančia žmonija, duodamas pažadėjimą savo ištikimam tarnui Abraomui. Šitam Izraelio tėvui Jis pasakė, kad Jis buvo nutaręs palaiminti visas žemės tautas. Duodamas šį pažadėjimą Dievas ir vėl kalbėjo apie sėklą arba ainiją, kurios gimimas buvo dieviškai prirengtas. Šitas Abraomui duotasis pažadėjimas apie ateinančią sėklą buvo patvirtintas Dievo prisieka, ir juo remdamies Izraelitai turėjo vilties apie ateinantį Mesiją.

Tasai pažadėjimas buvo atkartotas vienokiu ar kitokiu būdu visų šventųjų Dievo pranašų kalbose. Per pranašą Izaiją Dievas pasakė, kad pažadėtosis ainijos gimimu bus įkurta Karalystė, kuri laikui bėgant pripildys visą žemę savo meilingu karaliavimu. Izaijo pranašystė šitaip skaltosi:

"Mums gimė kūdikis ir mums duota sūnus, ir jo viešpatavimas padėtas ant jo peties; jis bus vardu: Stebėtinasis, Patarėjas, Galingasis Dievas, Būsimoji Amžiaus Tėvas, Ramybės Kunigaikštis. Jo viešpatavimas dauginsis ir ramybei nebus galo; jis sėdės Dovidio soste ir jo karalystėje kad ją sustiprintu ir paremtu teismu ir teisybe, nuo dabar ir per amžius. Kareivių Viešpaties uolumas tai padarys." - Izaijo 9:6, 7.

J. Gramontas

Adresas - 5421 So. Mozart St.,
Chicago, Illinois, 60632.

Kas domisi, prašome parašyti atvirla
kį, gausite dovanų įvairių knygelių.

(Pr.)

Išėivijoje J. Kardelis irgi stovėjo paprasto, ilinio žmogaus pusėje. Jis suprato jo rūpestį, jo siekius, jo širdį. Jis kalbėjo visiems suprantama kalba. Nekaltaliojo savųjų pažiūrų. Jaunystėje priklausė Liaudininkų-Varpininkų idėjoms, jų ir laikėsi toliau. Iki paskutinės gyvenimo valandos niekad nesmerkdavo kitų žmonių įsitikinimų, neteisdavo žmogaus. Pirmoje eilėje, kiekvienas lietuvis jam buvo brolis, Niekas šioje žemėje jam nebuvo arčiau širdies, kaip troškimas tam broliui lietuviui ir Lietuvai laisvės.

Prabėgo penkiolika metų nuo ano paskutinio atsiveikimo. Prabėgs dar daug metų. Mūsų nebebus. Tik praeities užpašus, jei kas tyrinės, gal ataras, kąd būta ir tokių žmonių, kurie nesavanaudiškai gyveno ir dirbo vienai Aisčių giminės šakai - lietuvių tautai. Vieno iš jų vardas buvo Jonas Kardelis.

Toronto, Canada

Leonas Girinis

***

KASA Lietuvių Federalinė Kredito Unija

AKTYVAI 22 milijonai dol.

M o k a : 9% už taupomąją sąskaitą, už 90 dienų, 6 mėn., 1 metų, 3 metų indėlius.
10% - 500,00 iki 19,500,00
10.5% - 20,000,00 iki 100,000,00 dol.
11% - virš 100,000,00 dol.
11% - IRA

MARQUETTE PARKE:
2615 W. 71st Street,
Chicago, IL. 60629
Telef. 737 - 2110

CICERO:
1445 So. 50th Ave.,
Cicero, IL. 60650
Telef. 656 - 2201

Kasos valandos:
Nuo pirm. iki penkt.
10:00 v. iki 6:00 vak.
Šešt. 10 val. - 2 P.P.

Antr. 3:00 - 6:00
Ketv. 3:00 - 6:00
Šešt. 10:00 - 12:00

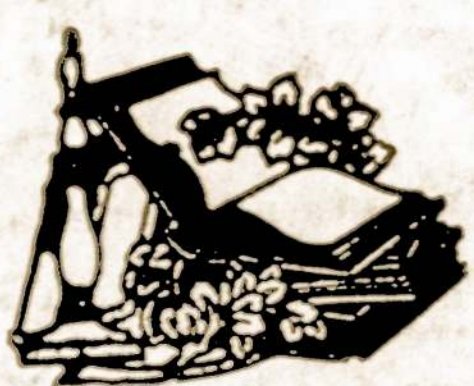
SKOLINA: tik savo nariams žemesniais nušimčiais negu bankai ar kt. finansinės institucijos.

Kiekviena sąskaita apdrausta Federalinės valdžios iki \$100,000.00

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKI-EVANS

Laidojame iš
2424 W. 69th Street

737-8600

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
Laidotuvių Direktorai

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 South 50th Avenue. Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

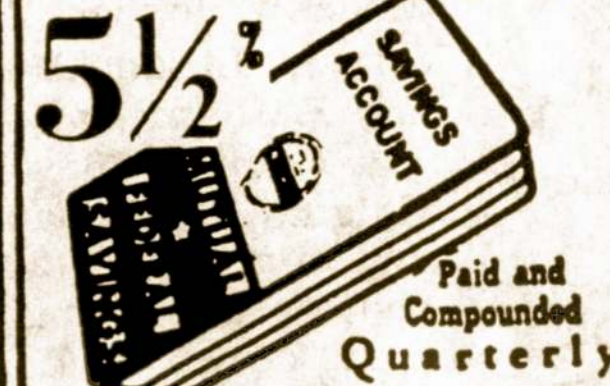
Aikštė Automobiliams Statyti

BALTIC BAKERY

4627 SOUTH HERMITAGE AVE Chicago, Illinois
Tel. LA 3-1510

2616 WEST 69th STREET Chicago, Illinois
Savininkas JUOZAS ANKUS Tel. 737-6784

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

Paid and Compounded Quarterly

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD Hours: Mon., Tue., Fri. 9-4
CHICAGO, ILL. 60608 Thur. 9-8, Sat. 9-1

PETER KAZANAUSKAS, Pres. Tel. 847 - 7747
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

NAUJI LEIDINIAI

TAUTOS GYVYBĖ

Politinis, literatūrinis, tautinio sąmoningumo trimėnesinis žurnalas, 1984 m. Sausis - Vasaris, Nr. 1 (2). 24 pusl., atsk. nr. \$ 3, metams \$ 12. Redaktorė ir leidėja: Birutė Kemežaitė, 7124 So. Mozart Ave., Chicago, Illinois, 60629.

Turinys: "Pabaltijo Laisvės Dienos" karnavalas, B.K. - Stiprinkime tautinę veiklą, Br. Zumeris - Gana vergauti!, A.P. - Kaip amerikiečiai grąžino pabėgėlius, Leonas Pauga - Su kokia "tauta" LB-nė vienijasi, A. Firavičiaus pranešimas VLIKO Seime, Birutė Kemežaitė - M. Stanhus - Saulaitė ir Mero "Sara", Pirmieji atgarsi, Kronika.

THE OBSERVER

Anglų kalba mėnesinis laikraštis: February 1984, Vol. No. 1. 12 pusl. atsk. nr. \$ 1, metams \$ 8. Leidžia: Lithuanian Roman Catholic Federation of America, 4545 West 63rd St., Chicago, IL. 60629. Redaktorius: Mykolas Drunga, Managing Ed. Jonas Kuprys, Contrib. Ed.: Gintė Damušis, Dr. Linas Sidrys, Aldona Zailskas, Danguolė Kvicklys, Rev. Ant. Saulaitis, Ant. Adomėnas, Arūnas Liulevičius, Ph.D., Mindaugas Bielskus.